

ново. Въ 1379 г., въ единъ фирманъ, който йоще сега се пази въ Рилския мѣнастирь, Иванъ Шишманъ, както и Симеонъ, се нарича „самодържецъ на всички българи и гърци“. — Въ течение само на два вѣка (1018—1196) България е била византийска провинция, но Калоянъ възстановилъ българската империя и рѣшилъ поражението на кръстоносцитѣ на Бедуина при Одринъ. Иоаникий — Асѣнъ II (1218—1241) господствувалъ почти на всичкия полуостровъ, заставилъ патриарха да признае самоуправлението на българската църква и обсадилъ Цариградъ, който въ 1236 г. освободили италианцитѣ. Наскоро слѣдъ това се появили татаритѣ, които ужасно опустошили страната, а, послѣ, и турцитѣ, които минали прѣзъ Босфора и завладѣли полуострова. Ако да съществуваше между гърцитѣ, българитѣ и сѣрбитѣ съгласие, тѣ, може би, щеха да отблъснатъ пришелцитѣ въ Азия. Но тѣ все продължавали да се сражаватъ единъ съ другъ. Сѣрбитѣ, при великия императоръ Душана, като се съединили съ българитѣ, заплашвали Цариградъ и като че почти биле вече наближили да основатъ могъществено господарство (1356); но, като нѣмали правилно управление, не можили да създадатъ нищо постоянно. Въ 1389 г. погивнали сѣрбитѣ въ рѣшителната битка на Косово поле, а въ 1393 г., Челеби, сина на Баязета, взелъ Търново, столицата на България. Захванало се турското владичество, а българската църква, като изгубила своето самоуправление, паднала подъ властѣта на гръцкия патриархъ. Можало да се помисли, че българската националностъ прѣстанала да съществува.

Срѣдневѣковната история малко ни разказва за онова, което е происходило въ тѣзи страни, но, при всичко това, голѣма бѣдащностъ йоще очаква тѣзи народонаселения. Зрѣлището на тѣзи хилядогодишни, непрѣкъжнати и за срамъ войни между гърцитѣ, сѣрбитѣ, българитѣ и маджаритѣ, — йоще единъ пѣтъ ни заставлява да поговоримъ за лударията на хората, които се карали за области, когато за всички имало до-